

NAŠA

• ŠTVRŤROČNÍK PRE BYSTRICANOV A NÁVŠTEVNÍKOV ZÁHORSKEJ BYSTRICE
• VYDÁVA MČ BRATISLAVA – ZÁHORSKÁ BYSTRICA
• ROČNÍK XIV, 2024/Č. 1

BYSTRICA

Kardiochirurg
Rudolf Poruban

Strana 16

Športovec roka
2023

Strana 4

NAJ
Bystričan

Strana 26

VÍTAME ROK OSLÁV

AJ NOVÝM DIZAJNOM

V roku, v ktorom si pripomínáme 710. výročie prvej písomnej zmienky, sme pripravili nielen zaujímavé kultúrne a spoločenské podujatia, ale aj niekoľko novínok. Jednou z nich je už komunikovaná limitovaná edícia 710 bystrických, ktorá prináša zaujímavú spomienku na rok 2024 vo forme „bystrických peňazí“.

V novom šate prichádzame aj s Našou Bystricou, aby aj náš štvrťročník ešte intenzívnejšie reflektoval prepojenie medzi tradíciami a modernou dobou. Nový dizajn sme kreovali tak, aby sme spojili najnovšie trendy s jedinečnou bystrickou identitou a posilnili váš zážitok z čítania. Prinášame vám nové rubriky venované podnetom obyvateľov či zdraviu, no zároveň zachovávame atraktívny obsah z rôznych kútov Záhorskej Bystrice.

Sme nesmierne vďační za vašu vernosť a podporu, ktorá nás inšpiruje a motivuje každý deň. Vaše názory a spätná väzba sú pre nás cenné a radi si ich vypočujeme alebo prečítame, kontaktovať nás môžete napríklad mailom na adrese: nasabystrica@zahorskabystrica.sk.

Želám vám príjemné čítanie!

Miroslava Ryšková
šéfredaktorka Naša Bystrica

V TOMTO VYDANÍ SI PREČÍTATE

- 4** LAUREÁTI OCENENIA
ŠPORTOVEC ROKA 2023
- 6** AKÉ CIELE MAJÚ LAUREÁTI OCENENIA
ŠPORTOVEC ROKA 2023
- 8** ŠPORT V ZÁHORSKEJ BYSTRICI
HISTÓRIA FUTBALU
- 10** PRI PRÍLEŽOTOSTI MESIACA KNIHY
SVET KNÍH
- 11** KULTÚRA
NAJBLIŽŠIE PODUJATIA
- 12** ŠKOLSTVO
ZÁPIS DETÍ DO ZŠ A MŠ
- 13** PRAKTICKÉ RADY
AKO SA NENECHAŤ OKLAMAŤ
- 14** ZÁCHRANA NAŠICH PAMIATOK
IDE O NAŠE KULTÚRNE DEDIČSTVO
- 16** ROZHOVOR
BYSTRICAN RUDOLF PORUBAN
- 18** NOVÉ MIESTA
PRE SKÔLKAROV A ŠKOLÁKOV
- 20** 710. VÝROČIE PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY
NOVÉ TRIČKÁ
- 21** 710. VÝROČIE PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY
710 BYSTRICKÝCH
- 22** PREČO SI VYBRAŤ
KVALITNÉ OKULIARE
- 23** PRVÁ POMOC
S DEFIBRILÁTOROM
- 24** POZVÁNKA NA
UPRATOVANIE ZÁHORSKEJ BYSTRICE
- 26** NOMINÁCIE
NAJ BYSTRICAN
- 27** ŠPORTOVO-ODDYCHOVÝ AREÁL
BYS3T PARK

Naša Bystrica vychádza štvrťročne. Vydavateľ: Mestská časť Bratislava-Záhorská Bystrica, Námestie rodiny 1, Bratislava. IČO: 00604887. Dátum vydania: 4. 4. 2024. Číslo ISSN 1339-1399. Evidenčné číslo: MK SR EV 4401/11. Predseda redakčnej rady: prof. PhDr. Pavol Smolík, Art.D. Redakčná rada: Mgr. Martin Besedič, PhD., PaedDr. Zuzana Kaliariková, Dana Balková, Ing. Eliška Matašková, Mgr. Peter Sedláček, Juraj Medvec. Šéfredaktorka: Mgr. Miroslava Ryšková. Spolupráca: Mgr. Barbora Besedičová. Kontakty na redakciu: +421 2 65 95 62 10, nasabystrica@zahorskabystrica.sk. Inzercia: nasabystrica@zahorskabystrica.sk. Tlač: Neumahr TLACIAREN. Staršie čísla novín si môžete prečítať na webovej stránke MČ Bratislava-Záhorská Bystrica a v miestnej knižnici. Redakcia si vyhradzuje právo upraviť texty prispievateľov. Redakcia nezodpovedá za grafickú a gramatickú stránku inzercie.

Jarná akcia

Všetkým obyvateľom s trvalým pobytom v Záhorskej Bystrici darujeme na jedno súpisné číslo sadenice predpestovaných

kvetov balkónoviek.

Sadenice si môžete vyzdvihnúť v sobotu

27. apríla 2024 v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod.

Trvalý pobyt môžete preukázať aj Kartou výhod, ktorú si vybavíte na miestnom úrade.

Rozdelenie ulíc

Pred hasičskou zbrojnicou

- Brumovická
- Čsl. tankistov
od svetelnej križovatky
po Nám. sv. Petra a Pavla
- Devínske jazero
- Plk. Prvoniča
- Záhumenská
- Jána Raka
- Kútska
- Záhorská
- Trstínska
- Nám. sv. Petra a Pavla
- Gbelská
- Štefana Rosívala
- Tatranská
- Gajarská
- Lozornianska
- Námestie Rodiny
- Štefana Majera
- Hargašova

Pred Tesco Expres na Tešedíkovej ulici

- Kollárová
- Čsl. tankistov
od Námestia sv. Petra
a Pavla smerom hore
- Leopoldov majer
- Rošického
- Pavla Blaha
- Plavecká
- Prídavková
- Pútnická
- Na Vlčokách
- Ollarekova
- Sekýlska
- Tešedíková
- Vachovského
- Vrbánska
- Zákutie
- Vislianska

Pod vrškami pri detskom ihrisku

- Antona Floreka
- Barancová
- Bystrické sady
- Čerencová
- Čerešňový sad
- Chvojnica
- Hruškový sad
- Jabloňový sad
- Kapsohradská
- Kučovanicá
- Lančárska
- Málová
- Na Krčoch
- Ostriežová
- Ota Holúska
- Pri Vápenickom
potoku
- Rudavská
- Slivkový sad
- Strminová
- Zárubová

Ulica Bratislavská pred Rezidenciou

- Bratislavská
- Čsl. tankistov
dolný koniec od svetelnej
križovatky
- Podkerepušky
- Hrabovinská
- Dobrienková
- Trebul'ková
- Hodonínska
- Kunovská
- Plánky
- Belicová
- Hadincová
- Skalníková
- Orešianková
- Na Hliníku

Ulica Strmý vršok pri detskom ihrisku

- Donská
- Strmý vršok
- Na Holom vrchu
- Nevská

www.zahorskabystrica.sk

 Záhorská Bystrica - oficiálna stránka

 zahorska_bystrica

LAUREÁTI OCENENIA

ŠPORTOVEC ROKA 2023

Text: mir, foto: archív red

Slávnostné oceňovanie Športovec roka 2023 sa konalo vo štvrtok 14. marca v Spoločenskom dome v Záhorskej Bystrici. Okrem ocenených prijali pozvanie čestní hostia Mária Mračnová, Peter Sedláček, Štefan Kollárovits (galavečera sa nakoniec nemohol osobne zúčastniť), riaditeľka ZŠ s MŠ Zuzana Kaliariková, poslanci miestneho zastupiteľstva Daniel Lidák, Peter Florek (tiež člen športovej komisie), Boris Hurbanič, Nina Martinčíčová, Eliška Maťašková, ktorá ako predsed-

níčka súčasne reprezentovala aj športovú komisiu. Prítomní boli aj ďalší členovia športovej komisie Jozef Prokop, Juraj Hvozdík, Miloslav Sajan, Ján Dömény, ktorý podujatie skvelo odmoderoval, a tajomník Michal Kocúr.

OCENENÍ ŠPORTOVCI:

Zľava doprava hore: Juraj Hvozdík, Tomáš Matúšek, Matias Matúšek (obaja prišli prevziať cenu Osobnosť športu In memoriam pre Martina Matúška), Lilly Požgayová, Ma-

tej Švoňava, Tomáš Jurica, Ivan Mazanec, Martina Vrbová, Patrik Dudrák, starosta Jozef Krúpa, Grétko Galuščáková.

Zľava doprava dole: Laura Hetflejšová, Sofia Šelestiaikova, Nelka Kohútová, Kate Madiev, Marharyta Suvorova, Hanka Melichárová, Šarlotka Šestáková, Sofia Szászová, Alicka Várossová, Ami Kohútová, Gajka Pavlíková, Eliška Bolfová.

Viac o galavečere sa dočítate na nasledujúcich stranách. ■

AKÉ CIELE MAJÚ LAUREÁTI

ŠPORTOVCA ROKA?

Galavečer Športovec roka 2023 organizovala mestská časť po deviaty raz. V Spoločenskom dome sa usadili ocenení, ich rodinní príslušníci, aj Bystričania, ktorí majú blízko ku športu a chceli zažiť oceňovanie úspešných športovcov naživo. O tanečné vystúpenie v úvode a závere sa postarali tanečníčky zo City Kids, za čo im patrí veľká vďaka, moderátorom večera bol člen športovej komisie Ján Dömény.

LILLY POŽGAYOVÁ

Deti a mládež - dievčatá

Majsterka sveta v salse, víťazka Dance Ostrava Grand prix, Showtime dance, milovníčka karibských a latinskoamerických tancov, ktorá tancuje od 3 rokov. „Za najväčší doterajší úspech považujem víťazstvo na Majstrovstvách sveta v karibských tancoch - vyhrali sme salsa skupinu. Môj tanečný sen je tancovať na karnevale v Rio de Janeiro, od detstva obdivujem celý pochod a nádherné tanečnice,“ hovorí Lilly Požgayová. Karibské tance, ktorým sa venuje, pochádzajú z Latinskej Ameriky a patria sem salsa, bachata, merengue. Jej učiteľmi sú tanečníci Nikol Dudášová a Mário Lopez.

MATEJ ŠVOŇAVA

Deti a mládež - chlapci

Z florbalu presedlal na bicykel a venuje sa horskej cyklistike. Je viacnásobný vicemajster SR a slovenský juniorský reprezentant, cenu mu odovzdávala olympionička Mária Mračnová (v roku 1976 na Olympijských hrách v Montreale získala

4. miesto v skoku do výšky, je 5-násobná majsterka ČSSR). „Som majster Slovenska a za jeden z najväčších úspechov považujem aj 13. miesto v eliminácii na Majstrovstvách Európy. Mojm cieľom je budúca olympiáda. Uvidíme, kto sa kvalifikuje na olympiádu skôr, či ja alebo Peter Sagan,“ zavtipkoval Bystričan Matej.

IVAN MAZANEC

Legenda športu

Úspešný futbalista, delegát SFZ, ktorý zostal verný bystrickému futbalu po celý život. Hrával v 1. dorasteneckej lige Červená hviezda Bratislava, hosťoval v Lokomotive Košice, bol rozhodcom 1. slovenskej národnej ligy. „S futbalom som začal od 6 rokov v Záhorskej Bystrici, potom som prešiel do Červenej hviezdy Bratislava a Interu Bratislava, záver kariéry som prežil s našimi Záhorákmi, s ktorými som sa tešil. Moja pozícia bola bombardér. Bol som útočník, pravé krídlo,“ zaspomínal Ivan Mazanec, ktorý si okrem trofeje odniesol aj autobiogra-

fiu Štefana Kollárovitsa *svet športu ver-
zus svet biznisu.*

MARTIN MATÚŠEK

Osobnosť športu (ocenenie In memoriam)

Bol vicemajstrom sveta v akvatlone, Športovec roka 2013 v kategórii klub mimo Záhorskej Bystrice, víťaz Stupavského maratónu, trénoval s Richardom Vargom, v športovej komunite mimoriadne obľúbený, veľký vzor. Nezlomný

bojovník, na počesť ktorého sa v roku 2023 počas Behu o pohár starostu bežal Memoriál Martina Matúška. Cenu prišiel prevziať brat Tomáš a Martinov syn Matias, ktorý sa víkend po galavečere zúčastnil svojich prvých plaveckých pretekov. „Ja mám najradšej znak, tato najradšej plával motýlika,“ prezradil nádejný športovec Matias, ktorý by sa tiež rád venoval triatlonu a chystá sa aj na tohtoročný Beh o pohár starostu vo svojej kategórii.

JURAJ HVOZDÍK

Aktívna osobnosť športu

Venuje sa florbalu 22 rokov, z toho posledných 18 rokov sa venuje práci

s mládežou. Je výkonným viceprezidentom Slovenského zväzu florbalu a tréner ligových družstiev starších žiakov a starších žiačok. „Cieľom je, aby sme mali viac dievčenských družstiev a rozvinuli aj ten dievčenský florbal na takej úrovni ako máme ten chlapčenský,“ prezradil J. Hvozdič, ktorý je ako tréner mnohoná-

sobný Majster Bratislavského kraja, 2x vicemajster Majstrovstiev Slovenska mládeže a vicemajster Extraligy juniorov.

TOMÁŠ JURICA

Dospelý športovec

Cenu získal kapitán domácich florbalistov Tsunami Záhorská Bystrica, ktorého prišli podporiť spoluhráči aj tréner Dárius Siheľský. „Toto je asi moje najväčšie individuálne ocenenie v kariére, veľmi si to vážim a chcem poďakovať mojim spoluhráčom a trénerovi, bez ktorých by som tu nebol, keďže florbal je tímový šport. Ďakujem tiež všetkým, ktorí chodia na naše zápasy a vytvoria vždy fantastickú atmosféru. Záhorská Bystrica

sa porovnáva s tými najlepšimi v extralige už dlhé roky, za to vám patrí naša vďaka,“ hovorí T. Jurica. Kapitán florbalového družstva mužov v extralige mužov získal titul Majstra Slovenka 2x s mužmi a jedenkrát ako junior, Tsunami Záhorská Bystrica získali 9 umiestnení v 9 súťažiach.

BORN TO DANCE CREW

Športový kolektív - City Kids

Trinástka ocenených dievčat prišla spolu so svojím trénerom Patrikom Dudrákom a Martinou Vrbovou, ktorá vedie City Kids. Born to dance crew má na svojom konte reprezentáciu na rôznych hiphopových súťažiach. Najvyššie umiestnenia vo svojich kategóriách dosiahli na súťaži Balaton cup v kategórii Hip Hop sólo a v kvalifikácii na Majstrovstvá Európy v Nových Zámkoch získali 4 medaily. „Na tréningy sa vždy teším, makáme a smeje sa, sme taká tanečná rodinka a som rád, že máme takéto baby v Záhorskej Bystrici,“ hovorí tréner mladých tanečníčok P. Dudrák.

Ocenené tanečnice svojím dychberúcim vystúpením ukončili oficiálnu časť galavečera, po ktorej nasledoval raut. Počas galavečera dostal slovo aj čestný hosť Peter Sedláček, ktorý sa venuje petangu 20 rokov, 5-krát získal klubový titul na Slovensku, šesťkrát zvíťazil na Majstrovstvách Slovenska, štyri razy reprezentoval Slovensko na Majstrovstvách Európy a Majstrovstvách sveta v petangu a v roku 2023 sa stal najprínosnejším hráčom okruhu Centrope Cup. Prítomným hosťom stručne predstavil petang, ktorý ako ďalší šport pribudne v športovo-oddychovom areáli na Krčoch.

Okrem športových kategórií starosta Jozef Krúpa ocenil aj obyvateľku Miriam Marcišovou, ktorá sa zapojila do vlašajšej výzvy starostu a vymyslela nový názov športovo-oddychového areálu na Krčoch BYS3T park. Viac o pôvode názvu nájdete na strane 27. Všetkým laureátom Športovca roka gratulujeme a ďakujeme všetkým, ktorí sa tejto slávnosti zúčastnili a prišli podporiť športovcov. ■

ŠPORT V ZÁHORSKEJ BYSTRICI

HISTÓRIA FUTBALU

Futbal patril v Záhorskej Bystrici medzi najobľúbenejší a najrozšírenejší šport už v medzivojnovom období. Keďže v tomto vydaní časopisu Naša Bystrica dominuje téma ankety Športovec roka, ponúkame čitateľom text o začiatkoch bystrického futbalu, spracovaný na základe kroniky bývalého futbalového klubu TJ Družstevník Záhorská Bystrica, ktorú v rokoch 1965 až 1985 viedol Dr. Vlado Mazanec. Práve jeho syn Ivan Mazanec sa stal laureátom v kategórii Legenda športu za rok 2023.

Ustanovil sa nový výbor pod predsedníctvom Františka Lidáka, funkciu tajomníka vykonával Jozef Zárecký a podpredsedom bol Emil Blecha. Prvoradým cieľom v tých rokoch bola výstavba futbalového ihriska. Pri zriaďovaní kvalitnej hracej plochy sa bolo treba popasovať s náročnými pôdnymi podmienkami a nerovnosťou terénu. Nerovnosti bolo treba naviezť, na čo z kameňolomu v Marianke zapožičali kolajnice s vozíkom. Následne okolo ihriska vysadili topole. Mužstvo začalo hrať okresnú súťaž III. triedy a v ročníku 1946/1947 sa už stali bystrickí futbalisti majstrami okresu. Medzi aktívnych funkcionárov miestneho futbalu na začiatku päťdesiatych rokov patrili aj

Začiatky futbalu v Záhorskej Bystrici sa datujú do roku 1934. Futbal sa v tom čase hrával na provizórnom ihrisku – lúke na Krčoch. Prvými hráčmi a priekopníkmi tohto športu v obci boli dorastenci Viktor Veselý, Jozef Veselý, Jozef Fatyka, Rudolf Sajan, Jozef Kovačič, František Žernovič, Rudolf Granec, Jozef Bielovič, Peter Nosek a František Kostka. Zároveň sa vytvorila i detská skupina, ktorú tvorili hráči Rudolf Požgay, Jozef Štauder, Rudolf Zloselič, Arnold Turanský, František Ivánek, Ján Blecha, Rudolf Rác, Štefan Šrámek, Jozef Rác, Rudolf Ondrejko, Rudolf Zablacký, František Mašek, Ján Pokorný, František Fabiánek, František Ivák, Rudolf Horváth,

Ernest Pelegrini, Ján Jaroš, František Kovačič či Jozef Zárecký. Veľkou pomocou pre mladých hráčov bol Albert Sajan, ktorý ich zdarma vozil na voze na každý zápas hraný na ihrisku súpera. Keďže boli v tom čase v dedine až štyri futbalové jedenástky, mali aj svoju vlastnú súťaž, tzv. Dedinské majstrovstvo. Proti sebe hrali mužstvá „Zakrčič, Horní konec, Dolní konec a U Rybníka.“ Hrávalo sa stále na Krčoch, kam bolo treba pred každým zápasom priniesť bránky. Keď títo chlapci prestali hrať, futbal v obci podľa slov kronikára „načisto zanikol.“ Organizovaný futbal sa v ďalšej etape začal rozvíjať po oslobodení v roku 1945.

Rudolf Požgay, Ing. Štefan Horváth, Štefan Malinovský a Štefan Víger. V polovici päťdesiatych rokov prišlo pre odvod silnej generácie hráčov na základnú vojenskú službu k útlmu organizovaného futbalu v Záhorskej Bystrici. Situácia sa zlepšila až v roku 1960 po zvolení nového výboru a konsolidácii hráčskeho kádra. V predsedníctve a vo výbore v tom čase aktívne pracovali Jozef Čech, Anton Šrámek, Jozef Maroš, Albert Sajan, p. Masarovič, Stanislav Fatyka, Jozef Granec, Štefan Granec, Mária Žernovičová, Ján Sajan, Rudolf Žužič, František Maroš, Anton Plunár a iní. Väčšie úspechy na športovom poli začal dosahovať TJ Družstev-

ník Záhorská Bystrica po roku 1962, keď sa mužstva ako tréner ujal Emil Malinovský. Pod jeho vedením dosiahlo družstvo prvenstvo v III. triede a postúpilo do druhej triedy. Od roku 1963 pôsobilo súťažne v III. triede aj novovzniknuté B mužstvo Záhorskej Bystrice. Mohlo sa tak stať vďaka úspešnému postupu A mužstva do druhej triedy a veľkému počtu registrovaných hráčov. Výrazným úspechom bol aj postup do I. triedy v sezóne 1963/1964, na ktorom sa pod vedením trénera Emila Malinovského podieľali hráči Š. Barinka, J. Barinka, Ján Mihalovič, Štefan Mihalovič, Jozef Fatyka, Ján Besedič, P. Mazanec, Štefan Pilváň, Ján Polák, Štefan Jánoš, J. Jánoš, M. Havlík, S. Sajan, R. Haraslín, F. Pospíš, M. Palkovič, Jozef Prvonič, J. Pribula, A. Víger, O. Čech, František Starý a Emil Lidák. Od jari 1965 do leta 1966 prebiehala výstavba ihriska a šatní v rámci akcie „Z.“ Stavbu podporovalo vedenie MNV – predsedu František Mašek a tajomník Anton Plunár s organizačným a pracovným nasadením predsedu TJ Družstevník Arnolda Turanského, výboru a členov jednoty. Od roku 1971 viedol TJ Družstevník nový trinásčlenný výbor pod predsedníctvom Jozefa Butkoviča v zložení: Dr. Vlado Mazanec, Jozef Maroš, Anton Šrámek, František Maroš, Ondrej Matkovič, Arnold Orth, František Sajan, Arnold Turanský, Ján Besedič, Ján Hasoň, Herman Havránec a Jozef Mader.

Kronika klubu dáva nahliadnúť aj do zloženia hráčskeho kádra v sezóne 1973/1974. V mužstve pôsobili bratia Štefan, Ján a Miloslav Mihalovičovci, Jaroslav Neradovič, Jozef Piaček, Ján Besedič, Milan Krajčírik, Eduard Pokorný, Pavel Malinovský, Richard Lachkovič, Dušan Besedič, Jozef Štefflovič z Borinky, Jozef Polák, Vojtech Domaracký, Marián Drahoš, Jozef Požgay, František Orth, Jozef Granec, Jozef Jurica, príležitostne nastupovali Štefan Pilváň, Jozef Fatyka a Peter Mazanec. Od polovice sedemdesiatych rokov v mužstve nastupovali aj Peter Fatyka, Stanislav Fatyka, Jozef Biláčič, František Muškát, Ivan Mazanec, či Valent Mátoš. Od septembra 1976 viedol mužstvo tréner František Zeman. V roku 1976 b pri šatniach pristavili aj klubovňu. Členovia jednoty odpracovali na tejto akcii dovedna 862 brigádnických hodín. Od roku 1983 viedol výbor TJ Družstevník vo funkcii predsedu Ing. Štefan Jánoš. Popri A a B mužstve hrávali v tom čase súťažne zápasy aj žiaci, dorastenci a starí páni. ■

FLORBAL MEX PLAY OFF

ŠK HARGAŠOVA ZÁHORSKÁ BYSTRICA si vás všetkých dovoľuje pozvať na zápasy družstva Tsunami Záhorská Bystrica v play off Extraligy mužov 2023/24. Po úspešne zvládnutom štvrtfinále play off 3:0 na zápasy s minulosezónnym majstrom 1. FBC Trenčín sú naši muži v semifinále súťaže. Prvá dva zápasy sme odohrali v sobotu 30. 3. a v nedeľu 31. 3. 2024 v rovnakom čase od 16:00 hod. v ŠH Rosinská v Žiline s FBC Grasshoppers AC UNIZA Žilina, s tímom, ktorý si nás ako víťaz základnej časti extraligy do semifinále vybral. Domáce zápasy v sérii odohráme v hale VŠH Hargašova 5 v Záhorskej Bystrici v sobotu 6. 4. 2024 od 17:50 hod a možný štvrtý zápas v nedeľu 7. 4. od 16:50

hod. V prípade postupu do finále by sme naše domáce zápasy potom odohrali v sobotu 20. 4. 2024, nedeľu 21. 4. 2024 v podobných časoch ako semifinále.

Zároveň sa vám chceme poďakovať za významnú podporu, ktorú ste nám v tejto sezóne doteraz poskytli, pretože aj vďaka nej sme stále v hre získať desiatu medailu z desiatich možných slovensko-európskych mužských súťaží bez prerušenia. Ďakujeme vám všetkým, vážime si to, že ste s nami. Lístky budú k dispozícii na predaj pred jednotlivými zápasmi pri vstupe do haly. Sledujte sociálne siete Tsunami a internetovú stránku Slovenského zväzu florbалу www.szfb.sk. ■

Text: red, foto: ŠK Hargašova Záhorská Bystrica

Kalendár domácich zápasov MFK Záhorská Bystrica

Marec Apríl 2024

Deň	Dátum	Čas	Kategória	Súper
So	16.03.2024	13:00	U15 - starší žiaci	MŠK Iskra Petržalka (B)
Ne	17.03.2024	09:30	U13 - mladší žiaci	MŠK Iskra Petržalka (B)
Ne	17.03.2024	12:00	U17 - mladší dorast	FK Inter Bratislava (B)
Ne	17.03.2024	15:00	A - senióri	TJ Malinovo
So	23.03.2024	12:30	U19 - starší dorast	OFK Dunajská Lužná
Ne	24.03.2024	10:30	U13 - mladší žiaci (B)	ŠKO Miloslavov
Ne	07.04.2024	10:30	U13 - mladší žiaci (B)	Futbalový klub mládeže Devínska Nová Ves
So	13.04.2024	09:00	U11 - staršia prípravka	OFK Dunajská Lužná
So	13.04.2024	09:00	U10 - mladšia prípravka	OFK Dunajská Lužná
So	13.04.2024	11:30	U15 - starší žiaci	OŠK Chorvátsky Grob
So	13.04.2024	14:00	U19 - starší dorast	FK Rača Bratislava
Ne	14.04.2024	12:00	U13 - mladší žiaci	OŠK Chorvátsky Grob
Ne	14.04.2024	14:30	U17 - mladší dorast	FC Ružinov Bratislava
Ne	14.04.2024	17:00	A - senióri	NŠK 1922 Bratislava (B)
So	27.04.2024	09:00	U11 - staršia prípravka	SDM Domino (B)
So	27.04.2024	09:00	U10 - mladšia prípravka	SDM Domino (B)
So	27.04.2024	11:00	U15 - starší žiaci	Futbalová akadémia Lafranconi FTVŠ UK
So	27.04.2024	14:00	U19 - starší dorast	MŠK Iskra Petržalka
Ne	28.04.2024	14:30	U13 - mladší žiaci	Futbalová akadémia Lafranconi FTVŠ UK
Ne	28.04.2024	17:00	A - senióri	FC Volkswagen Bratislava

Prípadné zmeny termínov budú uverejnené na našej stránke www.mfkzb.sk a taktiež na našom Facebooku www.facebook.com/MFKZB

Text: MFK Záhorská Bystrica

PRI PRÍLEŽITOSTI MESIACA KNIHY
SME DEŤOM UKÁZALI

SVET KNÍH

Pri príležitosti marca, mesiaca knihy, sa v našej knižnici konali exkurzie detí zo základnej školy a z materskej školy. Počas týždňa knižnicu navštívilo spolu 431 detí. Niektoré deti a učitelia boli v knižnici prvýkrát.

Knižnica sa nachádza v budove Ľudového domu na ulici sv. Pia X. č. 3. Tu sídli od roku 2021. Návštevníci sa tu dozvedeli stručné informácie o knihách aj o fungovaní knižnice. Exkurzie mali úspech, hneď popoludní po exkurziách sme v knižnici získali nových čitateľov. Hlavne detské knižky sa dostali do rúk mladým čitateľom. Veríme, že im čítanie prinesie radosť a budú knižnicu navštevovať pravidelne. Ďakujeme za spoluprácu našej obyvateľke Janke Kováčovej, ktorá deťom prečítala z vlastnej knižky *Teove dobrodružstvá*. Aj tento rok vďaka podpore z Fondu na podporu umenia pravidelne zakupujeme nové tituly, väčšinou podľa želania čitateľov. Miestna knižnica Záhorská Bystrica je otvorená v pondelok, v stredu a v piatok od 14.00 h. do 17.00 h. Informácie získate na stránke www.muzb.bibli.sk.

PREČO JE PRÁVE MAREC MESIACOM KNIHY?

Dňa 10. 3. 1796 sa narodil Matej Hrebenda

Hačavský, na počesť ktorého je od roku 1955 marec považovaný za mesiac knihy. Hrebenda počas života oslepol, ale láska ku knihám mu ostala. Spopularizoval čítanie kníh, predával ich, zbieral, aj zachraňoval. Keďže ich nemohol čítať, prosil ľudí, aby mu ich čítali. Rád si vymýšľal veršovačky a poéziu. Jeho pomocník ich zapisoval. Hrebenda sa narodil aj zomrel v marci. Jeho meno nesú knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči a Knižnica Mateja Hrebendu v Rimavskej Sobote. (zdroj: <https://www.abcedu.sk/clanky/marec-mesiac-knih/>)

Naša knižnica bude súčasťou Bratislavských mestských dní. V sobotu 20. apríla sa bude konať burza kníh aj deň otvorených dverí. Privítame vás v knižnici v Ľudovom dome od 16.00 h. do 19.00 h.

V prípade záujmu zúčastniť sa ako predajca sa prihláste mailom na adrese kniznica@zahorskabystrica.sk. ■

RIADKOVÁ INZERCIA:

Hľadáme opateru k 90-ročnej úžasnej babičke, ktorá je chodiaca, sama sa sprchuje, iba hľadá spoločníčku, ktorá jej pomôže, porozpráva sa na pár hodín počas dňa.

Odmena dohodou. (k dispozícii aj ubytovanie). Mobil: 0949 814 164

05-1NB-2024

Text: Barbora Besedičová, foto: Barbora Besedičová

NAJBLIŽŠIE PODUJATIA

Pre viac informácií o kultúrnych podujatiach sledujte webovú stránku, záložka Rýchle odkazy/Kultúrne podujatia. Zmena programu vyhradená.

12. 4. 2024, 15.00-18.00 HOD.

Zbierka šatstva

Pred budovou fary

13. 4. 2024, 9.00-13.00 HOD.

Zbierka šatstva

Pred budovou fary

20. 4. 2024, 9.00 HOD.

Jarné upratovanie

Príďte nám pomôcť upratať kaster našej mestskej časti. Stretnutie účastníkov o 9.00 hod. pred miestnym úradom.

20. 4. 2024, 15.30-19.00 HOD.

Deň otvorených dverí v Ľudovom dome

Koncert ZUŠ J. Kresánka
Burza kníh v knižnici
Kováčska dielňa

27. 4. 2024, 9.00-12.00 HOD.

Jarná akcia

1. 5. 2024, 9.00 HOD.

Veterán rely

Podujatie pre všetkých milovníkov áut a motoriek na Námestí rodiny. Súčasťou podujatia je spanilá jazda mestskými časťami Bratislava IV. Začíname o 9.00 hod.

30. 4. 2024, 17.00-22.00 HOD.

Stavanie mája

Bystričan

Ľudová hudba
Andreja Záhorca

Prvomájová zábava

Spríevod s májom o 17.00 hod.
z Ľudového domu,
Program na námestí 17.30 hod.

12. 5. 2024, 15.00 HOD.

Deň matiek

Spoločenský dom

20. 5. 2024, 17.00 HOD.

Koncert ZUŠ

Spoločenský dom

25. 5. 2024, 10.00-14.00 HOD.

Poľovníci deťom

Plácek

27. 5. 2024

Odber krvi

Spoločenský dom

8. 6. 2024

Voľby do europarlamentu

Spoločenský dom

23. 6. 2024

Farský festival

Záhrada vedľa kostola

29. 6. - 30. 6. 2024

Malé bystrické hody

Kali a DJ Peter Pann
BuranoWski
Hot Serenaders
Dudíci

1. 7. - 30. 8. 2024

Kultúrne leto

Pod stanom na Námestí Rodiny

25. 7. 2024

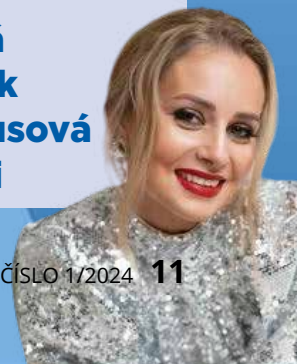
Oceňovanie obyvateľov

Spoločenský dom

30. 8. - 1. 9. 2024

Hrubé hody

Mária Čírová
Peter Cmorík
Sima Martausová
Kandráčovci

PODNETY OD VÁS

Ďakujeme všetkým obyvateľom, ktorí sú očami a ušami mestskej časti a miestneho úradu a píšú nám podnety z ich bezprostredného okolia. Všetkým podnetom sa venujeme a snažíme sa ich riešiť v časových a finančných možnostiach čo najskôr.

PODNET OD PANI SONE

Na Donskej ulici je veľký starý orech, ktorý má konáre nad 2 cestami a tiež elektrickým a komunikačným vedením. Mnoho konárov vyzerá, že sú suché a mohli by pri veternom počasí spadnúť na okoloidúcich. Mohol by sa na to pozrieť odborník a prerezať.

Najväčšie konáre, ktoré zasahovali do vozovky, orezali pracovníci EKO čaty a na celý strom sa bude robiť posudok, aby sme zhodnotili jeho stav a možnosti ďalšieho orezu. Káble zamotané do konárov sme nahlásili príslušným spoločnostiam. ■

PODNET OD PANI LUCIE

Chcela by som poprosiť o zváženie inštalácie spomaľovačov na ulici Bratislavská (hlavne pri zelovoci). Deti sa tam boja chodiť cez cestu, šoféri okrem rannej zápchy veľmi radi porušujú povolenú rýchlosť a prechod je miestami naozaj nebezpečný.

Bratislavská ulica je súčasťou cesty 1/2 a jej správa patrí pod Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy. Podnet sme preposlali na príslušné oddelenie magistrátu, ktorý nám odpovedal, že príslušnú situáciu vyhodnotí. Čo sa týka porušovania maximálnej povolenej rýchlosti, Bratislavská ulica bola jednou z ulíc, ktorú sme žiadali monitorovať od hliadok polície. ■

PODNET OD PANI BARBORY

Obraciam sa na Vás s prosbou o zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia (neviem presne komu patrí) na ulici Hargašova, nesvietia dve lampy vedľa seba. Ráno, keď idú deti do školy, je tu úplná tma. Pre všetkých je to veľmi nebezpečné.

Podnet sme preposlali mestskej spoločnosti Technické siete Bratislava, ktorá sa o osvetlenie v našej mestskej časti stará. Lampy už svietia. Aktuálne kontakty na nahlásenie porúch alebo havárií verejného osvetlenia, ktoré môže využiť ktokoľvek, sú nasledujúce: tel. č. +421 2 323 323 32 alebo +421 800 555 575 (bezplatne). ■

Text: red

ÚSPEŠNÁ SPISOVATEĽKA DEBATOVALA V NAŠEJ KNIŽNICI

PETRA NAGYOVÁ DŽERENGOVÁ

Do miestnej knižnice v Ľudovom dome prijala pozvanie spisovateľka Petra Nagyová Džerengová, ktorá je na scéne 19 rokov a píše knihy pre dospelých aj pre deti. Porozprávala nám, že jej pôvodná práca letušky bola veľmi zaujímavá a rozmanitá a už pri príchode do lietadla vedela odhadnúť cestujúcich, odkiaľ pochádzajú a akú majú náladu. Neskôr, keď začala pracovať v politike, potrebovala prísť na iné myšlienky, a vtedy začala písať pre deti. „Vedela som, že nechcem písať o princeznách, ale chcela som opísať reálny svet detským okom,“ povedala o vzniku knihy *Klára a mátohy*, ktorá má

už tri pokračovania: *Klára a iglu*, *Klára a Tity* a *Klára v Afrike*. Zároveň si splnila aj svoj spisovateľský sen a vydala kuchársku *Recepty z terasky*, keď všetko sama navarila, nafotila a prvýkrát knihu vydala na vlastné náklady.

ČO ČÍTA SPISOVATEĽKA?

„Veľmi mením žánre, mám rada detektívky, aj psychologické príbehy zo skutočnosti, mám autorov, ktorých si kupujem stále, napríklad Stephen King. Rada sa bojím, Joy Fildingovú, čítam aj rôznych severských autorov, aj klasiku. Takto presne vyzerá aj moja knižnica, mám z každého rožku trošku. Čítam v každom voľnom čase, nepozerám televíziu. Mój muž si pustí televíziu, prepína jeden kanál za druhým a ja čítam. Knihy u mňa doma sú všetky prečítané, ale odkedy robím v knižnici, rada si knihy aj požičiavam,“ prezradila spisovateľka, podľa ktorej deti najradšej čítajú *Denník odvážneho bojka*, *Harryho Pottera*, radi si berú *verneovky* a *májovky*.

Knihy Petry Nagyovej Džerengovej nájdete aj v bystrickej knižnici v Ľudovom dome, ktorá je otvorená pondelky, stredy a piatky. ■

Text: Barbora Besedičová, foto: Barbora Besedičová

AKO SA NENECHAŤ OKLAMATŤ OD PODVODNÍKOV

Ostatnej výročnej členskej schôdke Občianskeho združenia Klub dôchodcov sa zúčastnili aj dvaja výnimoční hostia, pani prokurátorka a poručík polície, ktorí prítomným seniorom ponúkli niekoľko efektívnych rád, ako sa chrániť pred podvodnými telefonátmi, ktoré lákajú od ľudí najmä finančné prostriedky. Prítomní zástupcovia z Ministerstva vnútra SR poukázali na inováciu podvodníkov, ktorí sa neváhajú vydávať za členov policajného zboru. Tu je hneď niekoľko rád, ako nenaletieť podvodníkom.

né informácie: meno, priezvisko, adresu, telefónne číslo, stručne popíšte, čo sa stalo, kto, kde, kedy, s akým spôsobom s akým následkom sa toho konania dopustil.

Pripravte si doklad týkajúci sa výberu účtu/vkladu na účet.

Až do príchodu policajtov neupratujte, ne-

SITUÁCIA, KTORÁ SA DEJE:

Falošný policajt obeť kontaktuje telefonicky. Predstaví sa ako policajt. Oznámi obeť, že je v nebezpečenstve, vyvolá pocit strachu – napr. že si ju vytipovali zloději, ktorí ju chcú vykradnúť. Tvrdí, že polícia ju (obeť) aj jej majetok ochráni, ale musí všetku svoju hotovosť a šperky zabaliť a vyhodiť von z okna/balkóna.

Volajúci sa predstaví ako lekár a povie, že dieťa/vnuk/vnúča obeť potrebuje nevyhnutnú lekársku pomoc. Na to, aby bolo zranenému možné poskytnúť pomoc, tak potrebuje od obeť vysokú sumu peňazí.

ČO ROBIŤ?

Neverte emotívnemu príbehu osoby, ktorá od vás žiada peniaze.

Nikomu nehovorte do telefónu, akú finančnú hotovosť máte doma alebo na účte v banke. Nikdy sa neriadte pokynmi volajúceho podvodníka.

Nikdy nevyhadzujte finančnú hotovosť/šperky cez okno.

Nikdy nenechávajte finančnú hotovosť/šperky na mieste, ktoré určí volajúci.

ČO ROBIŤ V PRÍPADE, AK SA STANETE OBEŤOU PODVODNÍKA?

Neodkladne kontaktujte políciu – volajte číslo 158 alebo môžete podať trestné oznámenie osobne na ktoromkoľvek oddelení policajného zboru, prípadne na Okresnej prokuratúre Bratislava IV.

Zachovajte pokoj a poskytnite polícii základ-

né vecami, neprekladajte ich, aby nedošlo k prípadnému zmareniu stôp.

Zapište si, ako páchatel vyzeral, jeho výzor, oblečenie, reč, iné zvláštnosti, detaily zo stretnutia.

Pripravte si zoznam odcudzených vecí, prípadne fotografie k nim, doklady o kúpe, faktúry (je vhodné mať vyfotografované cenné veci).

Informácie polícii pomôžu v pátraní, uľahčia vaše ďalšie konanie s poisťovňami pri likvidácii poisťnej udalosti.

Polícia odporúča mať každému na viditeľnom mieste napísané dôležité telefónne čísla:

Polícia 158

Integrovaný záchranný systém 112

Vaša blízka osoba

PRI ZÁCHRANE NAŠICH PAMIATOK
POMÁHAJÚ AJ DOBROVOĽNÍCI

IDE O NAŠE SPOLOČNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO

Počas minulého roka si viacerí obyvatelia našej mestskej časti mohli všimnúť stavebný ruch, ktorý vládol okolo pamiatkovo chráneného objektu: historickej kováčskej vyhne na ul. Československých tankistov č. 65. O tom, ako a prečo sa zachraňoval pôvodný ľudový dom, nám porozprávali členovia skupiny dreveničiarov, organizácie venujúcej sa oprávam a využívaniu opustených ľudových stavieb: najmä drevených, ale občas aj iných.

Práce na záchrane bystrickej pamiatky začali už na jeseň 2022, keď sme si pri obhliadkach stavu ľudových domov všimli jej zborčenú strechu. Pani majiteľka nám dovolila strechu pozrieť aj zvnútra a tiež zakryť pred blížiacou sa zimou najväčšie diery. Práce pokračovali na jar, keď sa na dvore objavili prvé hranoly, ktoré neskôr poslúžili ako pomúrnicie a krokevnicie. Neskôr na dvore pribudla guľatina, z ktorej sa tradičnými tesárskymi metódami postupne rodili okresané krokvy. Na jeseň sa z tohto materiálu - plus zo zakúpených lát, malty

a izolačných fólií - postupne rodil nový krov a spevnené murivo. Opäť starosvetovskými technológiami čapovania a používania drevených klinov namiesto klincov a vymurovaním spadnutého tehlového záklenku vstupných dverí a chýbajúcich častí rímsy. Napokon sa na nový krov a latovanie uložila škridla - historická bobrovka: z veľkej časti recyklovaná ešte použiteľná z pôvodnej strechy doplnená o zachovalé škridle rovnakého druhu z iných - asanovaných - objektov. Takže dnes ani veľmi nie je poznať, že strecha je nová: snáď len tým,

že je rovnejšia a zmizli z nej deravé škridle. Pozoruhodné na tejto aktivite boli niektoré skutočnosti, viditeľné na prvý pohľad. Ale mala aj svoje špecifiká, ktoré voľným okom viditeľné neboli. Začneme tými prvými. Väčšina aktérov bola zjavne v seniorskom veku nad 60 rokov. Pracovať za začínalo zväčša až po skončení pracovnej doby, teda po 14. hodine prípadne po sobotách. Zato robilo sa neraz dlho do noci. Medzi zúčastnenými evidentne panoval kolegiálny duch a z pracoviska sa často ozýval smiech. Voľným okom vidieť nebolo a ušom počuť nebolo, že zúčastnení pracovali síce na solídnej profesionálnej úrovni, ale zato vo svojom voľnom čase a bez nároku na akýkoľvek honorár. No netreba zabudnúť ani na mladších skúsených odborníkov z našich radov, ktorí boli hlavnými ťahúňmi prác na obnove strechy tejto vzácnej kultúrnej pamiatky.

Znie to v dnešných časoch dosť nepravdepodobne, ale takýto prístup má svoju dlhú históriu. Už v 70-tych rokoch minulého storočia začala vznikať komunita ľudí, ktorým a zapáčila ľudová architektúra a zaumienili si, že z nej zachránia, čo bude v ich silách. A tak postupne opravili desiatky ľudových stavieb i celých súborov po celom Slovensku: asi najznámejšie z nich sú mlyny a píla na Oblazoch v Kvačianskej doline, osada Podšíp či dedinka Vlkolíneec,

ktorá sa medzičasom dostala aj na listinu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Postupne pribudli aj iné pamiatky: napr. kláštor v susednej Marianke či kaplnka v neďalekej Borinke. Praktická záchrana ľudových stavieb bola však len jednou časťou ich aktivít. Ďalšou bola propagácia a osveta a napokon i podrobné návrhy na vyhlásenie ohrozených cenných objektov či súborov za chránené. Jedným z takýchto cenných súborov bolo aj historické jadro Záhorskej Bystrice, ktoré malo byť podľa vtedy platného smerného územné-

ho plánu vystahované, zrovnané so zemou a nahradené panelovým sídliskom na spôsob Petržalky.

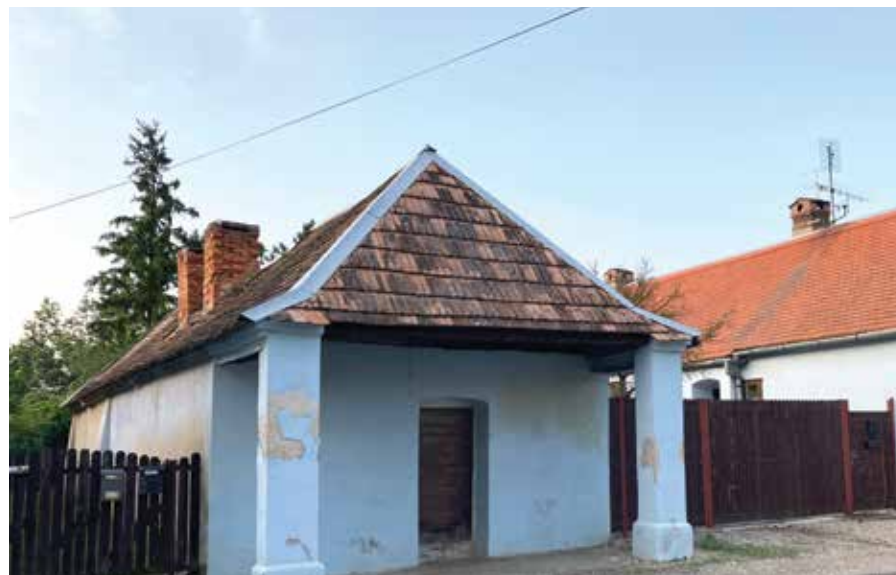
Tento návrh, vypracovaných poprednými odborníkmi z radov našej komunity uzrel svetlo sveta v r. 1983. Neskôr sa k nemu pripojila aj Národopisná spoločnosť pri SAV, Mestská správa pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave i štátni pamiatkari. Z jednotlivých objektov sa nadšencom zapáčila najmä spomínaná - už vtedy opustená - kováčska vyhňa a čiastočne ju opravili. Celá táto iniciatíva

viedla k tomu, že podstata historického jadra Záhorskej Bystrice sa zachovala a v r. 1991 bola vyhlásená za pamiatkovú zónu.

To, že táto partia opravuje už od študentských čias ľudové stavby zadarmo, neznamená, že to robia nadarmo. Po celom Slovensku sa vďaka tomu zachránili pamiatky, ktoré by inak buď už nejstvovali, alebo by boli premenené na nepoznanie: napr. na viac či menej gýčové rekreačné chaty. Je preto logické, že im záležalo aj na budúcnosti pamiatkovo cenných objektov v Záhorskej Bystrici. Uvedomujú si, že k želanému výsledku pritom môže prísť len v spolupráci majiteľov objektu, miestnej samosprávy, štátu a tam kde je to nevyhnutné, aj s pomocou dobrovoľníkov, donorov, sponzorov či fondov a pod.

Preto je žiaduce pokračovať v obnove kováčskej vyhne, ľudovej stavby vo vlastníctve obce, ako aj ďalších hodnotných objektov. Takto zachránené pamiatky či pamätihodnosti môžu v budúcnosti pre Záhorskú Bystricu - ako mestskú časť hlavného mesta - predstavovať významnú kultúrnu - historickú hodnotu, atrakciu, ale aj potenciál praktického využitia nielen muzeálneho či expozičného charakteru. Jeden z prvých, finančne úplne nenáročných krokov, by mohla byť napr. náučná trasa, na ktorej by sa takéto objekty prezentovali. Druhým krokom by mohlo byť oživenie tradičných remesiel či predaj miestnych produktov v spomínaných objektoch. A tak tomto duchu by sa dalo pokračovať. Ale prvým predpokladom je samotná fyzická záchrana miestnych pamiatkovo hodnotných objektov, z ktorých niektoré to už urgentne potrebujú.

Sme radi, že vedenie mestskej časti je podobným úvahám naklonené. ■

Autori textu: Prof. Mikuláš Huba, Od. Priestorového plánovania ÚM STU, v r. 1977 - 1987 predseda Sekcie na ochranu ľudovej architektúry pri SZOPK. Ing. arch. Boris Hochel, Základná organizácia SZOPK č. 6. Autori fotografií: Ing. arch. Boris Hochel, Mgr. art. Jakub Huba, prof. Mikuláš Huba...

BYSTRICĀN RUDOLF PORUBAN

NA KARDIOCHIRURGIU SOM SA DOSTAL NÁHODOU

Dnes je Bystričan MUDr. Rudolf Poruban, Ph.D. zástupcom primára detskej kardiochirurgie v rámci Detského kardiocentra pražskej Fakultnej nemocnice Motol. Keď sa po strednej škole hlásil na Lekársku fakultu, prvý raz skončil pod čiarou. Dostal vtedy možnosť ísť pracovať ako sanitár do nemocnice a síce si chcel vybrať onkológiu, pretože jeho otec sa venoval onkologickým pacientom, náhoda ho zaviedla na detskú kardiochirurgiu, ktorá sa stala jeho celoživotnou vášňou. Počas rozhovoru nám prezradil, že práca ho nesmierne naplňuje, cestuje na misie do Kene, učí študentov v nemocnici a aktuálne sa pripravuje na ďalší ultramaratón – 106-kilometrový beh v Salzburgu. Doma v Záhorskej Bystrici ho každý víkend čaká manželka Miroslava, očná lekárka, a tri deti – najstarší syn Adam, dcéra Lucia a syn Ján.

Ako sa vám býva v Záhorskej Bystrici?

Ja pochádzam z Dúbravky, moja manželka z Lamača, vždy sme mali k tejto lokalite blízko. Do Záhorskej Bystrice sme sa nastahovali spolu s rodinou do rodinného domu a je to tu vynikajúce.

Čo sa vám na vašej práci najviac páči?

Chorým deťom, ktoré k nám prichádzajú, dokážeme v našom odbore veľmi pomôcť, až 90 % detí sa vráti do normálneho života a môže žiť kvalitný život. Samozrejme niektoré deti potrebujú reoperácie alebo ďalšiu kardiologickú starostlivosť, ale až takéto percento vrátime do normálneho života, ten zvyšok s obmedzeniami. Úmrtnosť je v našom odbore veľmi nízka. Najradšej mám na práci to, keď pomôžeme dieťaťu a zmeníme mu život, to je najväčšia vďaka a vnútorné ocenenie, prípadne keď stretнем rodičov napríklad pri výťahu a oni mi rozprávajú, ako sa ich dieťaťu darí. To je naozaj to, čo je na mojej práci úžasné. Tak veľmi veľa sa dá v tej medicíne pomôcť, dá sa im zmeniť život.

Čo je pre vás, naopak, pri práci vyčerpávajúce?

To ani nemám, mám veľmi rád svoju prácu. Málokedy mi niečo zoberie energiu, ak tak komplikácia pri jednoduchšom prípade, vtedy sa pýtam, či to má zmysel. Stáva sa to málokedy, vyčerpanie fyzické nie je veľký problém.

Ako sa za tie roky pozeráte na svoju prácu?

Tréning je veľmi dlhý a v rámci toho tréningu mladý lekár začína tak, že je vedený tými staršími chirurgami, ktorí ho učia, vtedy je zodpovednosť za dieťa viac rozložená a samozrejme ide o tímovú prácu. Čím ďalej sa človek pripravuje na to, aby prevzal plnú zodpovednosť. Nie je to jednoduché, niest celú tú zodpovednosť, ale má to svoje špecifiká. Niektoré veci ma už veľmi nestresujú ako tomu bolo na začiatku. Keď som začínal operovať, tak som po operácii analyzoval, či som spravil všetko správne, neustále som to vnútorne spochybňoval. Teraz od kapacít v odbore počúvam, že nič nie je dokonalé a každá vec sa dá zlepšiť, a to si uvedomujem.

Musíme akceptovať riziko, ktoré spoločne s rodinou podstúpime a to riziko musí byť menšie ako dobro operácie.

domujem. Je bežné, že každý chirurg má komplikácie. Veľmi dôležité je vykomunikovať tieto veci s rodičmi pacientov, aby sme si spoločne prešli, čo nás čaká a aby nemali od toho falošné očakávania. Najdôležitejšia je komunikácia.

Čo je pre vás ako lekára najťažšie v komunikácii s rodičmi?

Najťažšie je to vtedy, keď na dieťati nie je vidieť, že je choré a je indikovaná operácia. Treba rodine vysvetliť prijatie toho rizika. Je to to najťažšie, operovať deti, ktoré vyzerajú zdravé a v očiach rodičov musia byť zdravé aj naďalej. Robíme veľké operácie, ale aj menej invazívne, s kamerovým prístupom, keď sa napríklad pozerám na obrazovku a operujem srdce, ale nevidím ho. V nemocnici máme aj robotické centrum, keď pod vedením dospelých kardiochirurgov sa väčšie deti operujú robotom.

Ako vám pomáhajú technológie vo vašej práci?

Štandardná operácia, ktorá otvára telo, je dosť devastujúca, naopak mini-invazívna operácia v pacientovi necháva len malé dierky a pacient má len minimálne porušený sval medzi rebrami a nemá takmer žiadnu ranu na tele. To je obrovsky zásadná zmena. To je asi budúcnosť chirurgie a kardiochirurgie.

Ako do vášho odboru vstupuje AI?

Chceli by sme mať prístroje na monitoring a analýzu na pooperačných pracoviskách. My zbierame počas a aj po operácii veľmi veľa dát – pacient má napojené senzory, monitorovanie tlaku, pumpy, ktorými sa podávajú lieky. Nie je v ľudských silách, aby lekár

prešiel úplne všetky výsledky. AI zozbiera úplne všetky dáta, porovná ich so všetkými pacientami a z takého množstva dát z celého sveta dokáže umelá inteligencia vyhodnotiť, či sa stav pacienta zlepšuje, zhoršuje alebo dokáže upozorniť lekárskeho personál. Sú to finančne náročné riešenia, ktoré už existujú.

Kolko priemerne trvá operácia?

To, čo my robíme bežne, trvá okolo 4 hodín. Denne sa v priemere robia dve operácie.

Kolkým pacientom sa venujete na ročnej báze?

Čisto operačných výkonov sme vlani v detském kardiocentre v Prahe urobili 536, robíme operácie na iných pracoviskách, plus misie, operácií je tak 600 ročne, čo vychádza minimálne dve operácie denne.

Ako ste teraz povedali, venujete sa nielen pacientom z Čiech či Slovenska, ale aj deťom v Afrike. Priblížte nám, prosím, prácu na misiách.

Na misie do Kene chodím od roku 2017. Ide o výbornú spoluprácu medzi detských kardiocentrom v Prahe a v Bratislave, stretávame sa a vyrážame na humanitárne a vzdelávacie misie. Misie sú podporované ministerstvom zahraničných vecí a Slovak Aid, ide o projekty, keď operujeme deti v Nairobi, v Keni, a snažíme sa tu vybudovať centrum pre východnú Afriku. Je to jedna z našich úloh, aby sme vzdelanie a možnosti, ktoré sme dostali, odovzdali ďalej. V Keni operujeme komplikované prípady, operujeme s lokálnymi chirurgami a mám celý tím africký. Z nášho európskeho tímu je tam anesteziológ, ktorý dáva pozor na anesteziológov, potom je tam detský intenzivista, ktorý organizuje starostlivosť v pooperačnom období, máme tam kardio-

lóga, ktorý robí vyšetrenia a indikuje deti k operácii.

Aké sú kultúrne rozdiely a technické podmienky v Keni?

Väčšinou sú tie nemocnice podporované kresťanskými organizáciami, ktoré im dodávajú technologické zabezpečenie, majú relatívne dobré vybavenie, aj my tam nosíme veci a lieky. Ťažké operácie sa robia európskym spôsobom, ale v tom ich prostredí, to znamená, že čistota a sterilita nie je taká ideálna, ako by bola u nás. Na druhej strane deti to prežívajú dobre.

V nemocnici fungujú v štýle Hakuna mata-ta, žiadny problém, všetko trvá hodiny. Ráno začneme o 11, to sme tam samozrejme od pol ôsmej, o siedmej večer začneme druhú operáciu, skončíme v noci, ideme spať na hotel a ráno sme opäť v nemocnici. Všetko dlho trvá, nevieme ich naučiť byť presní, to je ich životný štýl, ale pracujeme na tom. Čo je ale úžasné, je vďačnosť, ktorú majú rodiny pacientov. Sú vďační, že ich zaradíme do programu, snažíme sa zaraďovať do programu deti zo slumov, zo znevýhodnených pomerov alebo s takými problémami, že po operácii sa môžu vrátiť plnohodnotne do života.

Aký máte ďalší pracovný cieľ?

Minule som si uvedomil, že som dosiahol vlastne to, čo som chcel, že operujem samostatne, že niektoré veci môžem pomaly meniť, zlepšujeme výkony, skúšam technológie, to sa mi splnilo a veľmi ma to naplňuje. Ďalší cieľ hlavne zostať zdravý a rozvinúť mini-in vazívnu chirurgiu, je to určite smer, ktorý naberie medicína.

Aké hodnoty sú pre vás dôležité?

Často sa vnútorne pýtam, či je moja práca

a to, čo robím, v súlade s vyšším cieľom a zámerom a nie je to len moje ego. Nechcel by som niekomu ublížiť. Často sa pýtam, či je to naozaj tak, ako si ja myslím a či je môj pohľad naozaj správny, lebo veľakrát som sa poučil, že keď som si myslel, že ten môj pohľad je správny, tak som sa mylil.

Čo vás čaká v najbližšom období?

Okrem misie do Kene v máji sa aktuálne pripravujem na ultramaratón. Športovanie ma naplňuje, mám vtedy chvíľu času a premyslím si niektoré veci. Dávam si veľké ciele, tak behávam 2 ultramaratóny ročne. Mám za sebou tak 5-6, behávam stovky. Vlani som bežal ultramaratón v Salzburgu a Beskydskú sedmičku, tento rok pôjdem do Salzburgu 1. 6. Je to 106 kilometrov, na to sa trochu pripravujem.

Ako sa motivujete bežať 106 kilometrov?

Je to taká príprava podobná s naším odborom, detailne naplánujem celý beh. Keď máme dlhú operáciu na celý deň, prvých osem hodín nejeme a nepijeme nič. Rozhodol som sa vďaka tým ultrabežom, že je dôležité, aby človek jedol, pil, dopĺňal sodík a udržal telo funkčné. Tak vždy po 8 hodinách operácie necháme pacienta v starostlivosti anesteziológa, s celým tímom si urobíme krátku prestávku, nie viac ako 10-15 minút, keď sa najeme, vypijeme kávu, aby sme načerpali energiu a mohli pokračovať. To je podľa mňa podobné ako dlhý ultramaratón. Kedysi som nemal rád beh, lebo je to také autistické, človek musí vydržať sám so sebou (smiech). Keď som bol mladý, nedokázal som byť sám so sebou tak dlho. Chodil som veľa bicyklovať, aj do práce, ale asi od roku 2016 som presedlal na beh, lebo bicykel mi už nestačil. ■

VĎAKA BRATISLAVSKÉMU KRAJU

PRE ŠKÔLKAROV A ŠKOLÁKOV VZNIKLI NOVÉ MIESTA

Obce a mestá v Bratislavskom kraji sa neustále rozvíjajú a rastú, kvôli čomu ročne pribudne až 8.000 obyvateľov. Tým sa zvyšuje tlak na infraštruktúru a služby. Najviac to cítiť v chýbajúcich kapacitách materských a základných škôl. Podľa analýz v kraji ešte donedávna chýbalo 360 kmeňových tried na základných školách a asi 2500 v materských školách. To sa však vďaka eurofondom podarilo zmeniť.

Text: Miroslava Ryšková, foto: Nina Martinčíčová, archiv R.P.

„V Bruseli sme v roku 2021 vybojovali financie na zvýšenie kapacít základných škôl. Celkovo sme získali 63 miliónov, z ktorých sme podpo-

rili 26 projektov. Všetky sú hotové a vďaka tomu vzniklo nových 214 kmeňových tried. Rovnako sme úspešne otvorili aj tému dodatočnej podpory mater-

ských škôl, na ktoré bolo alokovaných 35 miliónov eur. Ku koncu minulého roku sa v kraji zrealizovalo 29 projektov materských škôl,“ vysvetlil predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba. Bratislavskému samosprávemu kraji sa v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI SR) podarilo vyrokovať financovanie rozširovania kapacít na základných škôl prostredníctvom novej oprávnenej aktivity z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP). Peniaze na viac miest v materských školách zase pochádzajú z nevyužitých zdrojov IROP pre oblasť kultúry.

„Mestám a obciam zabezpečujeme taký servis, aby boli pri tvorbe, písaní aj realizácii projektov úspešní. Úrad BSK vystupuje v týchto projektoch ako Sprostredkovateľský orgán. Z poverenia MIRRI SR vystupuje ako poskytovateľ príspevku, zabezpečuje zazmluvnenie projektu, kontrolu procesu verejného obstarávania, finančnú implementáciu cez žiadosti o platbu, ako aj následné monitorovanie,“ ozrejmil postupnosť procesov riaditeľ Odboru implementácie operačných programov BSK Peter Furik. ■

06-INB-2024

07-INB-2024

PODPORENÉ PROJEKTY

MATERSKÉ ŠKOLY

Žiadateľ	Názov	Zazmluvnená výška výdavkov
Mestská časť Bratislava-Petržalka	Prestavba školníckeho bytu na triedu materskej školy na MŠ Bohrova 1, Bratislava	48 432 €
Mestská časť Bratislava-Petržalka	Prestavba školníckeho bytu na triedu materskej školy na MŠ Ševčenkova 1139/35, Bratislava	74 085 €
Mestská časť Bratislava-Petržalka	Prestavba školníckeho bytu na triedu MŠ na MŠ Pifflova 10, Bratislava	84 184 €
Obec Malé Leváre	Materská škola prístavba a nadstavba – 2. etapa	299 593 €
INŠKÓLKA s. r. o.	Vytvorenie nových kapacít v materskej škole Inškoľka	453 358 €
Obec Jakubov	Prístavba a nadstavba materskej školy	508 919 €
Obec Kostolná pri Dunaji	SO 01 – Prístavba a nadstavba materskej školy, SO 02 – Rekonštrukcia kuchyne materskej školy	542 999 €
Obec Hrubá Borša	Obnova materskej školy Hrubá Borša	563 183 €
Mesto Stupava	Zvýšenie kapacít materskej školy Ružová v meste Stupava	728 244 €
Obec Jablonec	Dostavba materskej škôlky Jablonec	809 290 €
Obec Vinosady	Rekonštrukcia Materskej školy Vinosady	841 317 €
Mesto Svätý Jur	Rekonštrukcia materskej školy Felcánova – Svätý Jur	1 324 812 €
Obec Zálesie	Materská škola Zálesie – rozšírenie kapacity a dostavba jedálne	1 415 197 €
Obec Dunajská Lužná	MŠ Nové Košariská	1 423 793 €
Mesto Malacky	Malacky – zvýšenie kapacít MŠ Štúrova	1 461 125 €
Bratislava – mestská časť Jarovce	Obnova a nadstavba – Materská škola Jarovce	1 559 593 €
Obec Chorvátsky Grob	Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ v Chorvátskom Grobe	1 621 842 €
Obec Most pri Bratislave	Prestavba bývalej školy na Materskú školu Most pri Bratislave	1 675 577 €
Obec Častá	Rozšírenie priestorových kapacít MŠ Častá prístavbou	1 689 083 €
Mesto Stupava	Výstavba MŠ Zvončeková v Stupave	1 780 278 €
Obec Šenkvice	Zvýšenie kapacity MŠ v Šenkviaciach	1 869 278 €
Obec Tomášov	Zvýšenie kapacity Materskej školy v obci Tomášov	1 979 047 €
Obec Nová Dedinka	Nadstavba – Rozšírenie MŠ Nová Dedinka	2 052 582 €
Obec Zohor	Materská škola Zohor	2 127 124 €
Obec Slovenský Grob	Materská škola Slovenský Grob – OS Šúr	2 500 000 €
Spolu		29 432 934 €

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Žiadateľ	Názov	Zazmluvnená výška výdavkov
Mesto Pezinok	Prístavba modulového pavilónu k ZŠ Na bielenisku – novostavba	328 277 €
Mestská časť Bratislava- Nové Mesto	Rozšírenie kapacít tried ZŠ Odborárska č.2	1 330 267 €
Obec Kalinkovo	Adaptácia, prestavba, prístavba a nadstavba Základnej školy Kalinkovo	1 341 646 €
Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica	Rozšírenie kapacít ZŠ nadstavbou a prístavbou objektu jedálne	1 607 725 €
Mestská časť Bratislava- Nové Mesto	Rozšírenie kapacít tried ZŠ Cádrová	1 900 493 €
Obec Limbach	Novostavba objektu 2. stupňa základnej školy a telocvične v Limbachu	2 014 267 €
Obec Šenkvice	Prístavba a nadstavba ZŠ Šenkvice	2 129 407 €
Mestská časť Bratislava- Ružinov	ZŠ Medzilaborecká – rozšírenie kapacity ZŠ – nový pavilón učebni, nová telocvična, prístavba jedálne	2 137 908 €
Mestská časť Bratislava – Rusovce	Rekonštrukcia a dostavba objektu jedálne ZŠ Rusovce s rozšírením účelu	2 163 134 €
Mestská časť Bratislava – Vajnory	Prístavba tried ZŠ K. Brúderovej a komplexná úprava areálu ZŠ	2 287 888 €
Obec Kráľová pri Senci	Prístavba základnej školy a telocvične v Kráľovej pri Senci	2 290 031 €
Obec Tomášov	Zvýšenie kapacity Základnej školy v obci Tomášov	2 370 283 €
Mestská časť Bratislava – Devínska Nová Ves	Dostavba ZŠ I. Bukovčana 3	2 382 944 €
Obec Častá	NADSTAVBA A REKONŠTRUKCIA ZŠ ČASTÁ A JEJ VYBRANÝCH STAVEBNÝCH OBJEKTOV S CIEĽOM ROZŠÍRENIA PRIESTOROVÝCH KAPACÍT ŠKOLY	2 580 034 €
Mestská časť Bratislava – Staré Mesto	Rozšírenie kapacít ZŠ Dubová	2 672 981 €
Obec Slovenský Grob	Novostavba elokovaného pracoviska ku plneorganizovanej škole ZŠ a MŠ Slovenský Grob	2 849 746 €
Mestská časť Bratislava- Ružinov	ZŠ Ostredková – rozšírenie kapacity ZŠ – nový pavilón učebni a telocvična	2 885 442 €
Mesto Stupava	Zvýšenie kapacít Základnej školy kpt. Jána Nálepku v Stupave	2 959 356 €
Obec Nová Dedinka	Nadstavba – rozšírenie ZŠ Nová Dedinka	2 964 159 €
Obec Lozorno	Rozšírenie – modernizácia základnej školy v Lozorne	2 991 009 €
Obec Rohožník	Nadstavba a prístavba 12 triednej ZŠ Rohožník	2 999 529 €
Mestská časť Bratislava – Rača	Rozšírenie kapacít základných škôl v Mestskej časti Bratislava-Rača	2 999 994 €
Mestská časť Bratislava – Lamač	Rozšírenie kapacít ZŠ Malokarpatské námestie 1, Bratislava – areál ZŠ	2 999 999 €
Obec Chorvátsky Grob	Rozšírenie kapacít ZŠ Javorová alej, Chorvátsky Grob	3 000 000 €
Obec Bernolákovo	Dostavba základnej školy v Bernolákove	3 000 000 €
Obec Dunajská Lužná	Prestavba a nadstavba pôvodnej jedálne na základnú školu – zmena účelu využívania	3 000 000 €
Spolu		62 186 520 €

S ILUSTRÁCIOU 710 SME PRIPRAVILI NOVÉ TRIČKÁ

Pri príležitosti 710. výročia prvej písomnej zmienky miestny úrad pripravil nové dámske a pánske tričká s ilustráciou čísla 710. Návrh potlače tričiek vypracoval Bystričan, ilustrátor Dávid Dzurňák a zakomponoval charakteristické športové prvky – florbal, futbal, beh, cyklistiku na pozadí bystrického kostola, bystrickej ľudovej architektúry a prostredia Malých Karpát. Tričká obsahujú aj pôvodný názov

Záhorskej Bystrice z roku 1314 – Pistrich a súčasný názov mestskej časti.

Tričká je možné zakúpiť na podateľni miestneho úradu alebo na tradičných podujatia mestskej časti.

Cena trička je 12 eur, je vyrobené z funkčného materiálu a k dispozícii sú dve farebné kombinácie – biela a modrá, v dámskych veľkostiach S, M a v pánskych veľkostiach M, L, XL. ■

Text: red, foto: archív red

ZÁPIS DETÍ DO ZŠ A MŠ

V dňoch 12. a 13. apríla 2024 sa koná zápis detí do základnej školy. Rodičovské združenie pre rodičov budúcich prvákov sa bude konať v pondelok 8. apríla 2024 o 17.00 hod. v školskej jedálni (budova C). Deň otvorených dverí pre rodičov predškolákov bude v piatok 12. apríla 2024 o 8.00 hod. v budove C. (Táto aktivita je dobrovoľná.) Na zápis, ktorý bude prebiehať prezenčnou formou, dostanú všetky deti a ich rodičia pozvanie s konkrétnym dňom a časom po uzatvorení elektronickej prihlášky do 1. ročníka. Elektronické prihlášky sa uzatvárajú 10.4.2024, pozvánka na zápis príde rodičom mailom. Zápisu sa spolu s dieťaťom zúčastňujú obaja rodičia. Treba predložiť občianske preukazy a rodný list dieťaťa k nahliadnutiu pre kontrolu správnosti údajov v prihláške.

ŽIADOSTI NA ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY SA PODÁVAJÚ V MÁJI

Žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia o prijatie dieťaťa do materskej školy na školský rok 2024/2025 sa budú podávať v čase od **1. 5. 2024 do 31. 5. 2024**.

Dieťa sa do materskej školy prijíma na základe písomnej žiadosti, podpísanej oboma zákonnými zástupcami, ktorá je predložená

riaditeľke školy. Elektronické podávanie prihlášky bude otvorené od 1. 5. 2024 do 17. 5. 2024. Prihlášku po vypísaní je potrebné vytlačiť a podpísanú oboma zákonnými zástupcami a potvrdenú všeobecným lekárom pre deti a dorast doručiť do MŠ na zaevidovanie a kontrolu údajov. K zápisu je potrebné priniesť (!) nasledujúce:

- Rodný list dieťaťa (kópia) k nahliadnutiu
 - Oboma zákonnými zástupcami podpísanú žiadosť/prihlášku
 - Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti
- Bližšie informácie o zápise do materskej a základnej školy sú k dispozícii na webe ZŠ s MŠ www.zshargasova.edu-page.org.

Text: red, foto: archív red

SPOMIENKA NA TENTO VÝNIMOČNÝ ROK

710 BYSTRICKÝCH

Richtársky dom je pôvodným domom z 18. storočia, možno aj starší, ktorý je zapísaný na zoznam pamätihodností. Z obnoveného Richtárskeho domu by sa mal stať priestor na kultúrne a reprezentatívne podujatia Záhorskej Bystrice.

V marci vydala Záhorská Bystrica 710 bystrických, unikátne „bystrické peňize“, ktoré si v limitovanej edícii môžete kúpiť v hodnote 71 eur alebo 710 eur a prispieť tak na obnovu Richtárskeho domu, pamätihodnosti Záhorskej Bystrice. „710 bystrických bu-

dú spomienkou na výnimočný rok osláv 710. výročia prvej písomnej zmienky, ale môžu predstavovať aj jedinečný darček pre Bystričanov, ich príbuzných alebo zahraničných návštevníkov,“ hovorí starosta Jozef Krúpa. Farebnosť a vzory propagačného materiá-

lu sú inšpirované bystrickým krojom, autom nápadu je obyvateľ Záhorskej Bystrice, operný režisér prof. PhDr. Pavol Smolík, Art.D., ilustračne ho spracoval ilustrátor Mgr. art. Dávid Dzurňák zo Záhorskej Bystrice, ktorý pre mestskú časť vlni pripravil aj návrh vstupných tabúl. Stredný hlavný motív limitovanej edície korešponduje s uvítacou tabuľou Záhorskej Bystrice, ktorá zachytáva hlavné dominanty mestskej časti – kostol, modré domčeky, nová škola a samozrejme to hlavné – všetky generácie obyvateľov. Súčasťou „bystrických peňez“ sú vtipné detaily ako ochranní pásek a vodotlač, prvky ako de, te, ne, le a pod. parodujú ochranné prvky/čísla/kódy na reálnych bankovkách. Na zadnej strane limitovanej edície sa nachádza vyobrazenie lopty a akordeónu, ktoré vystihujú fakt, že veľa obyvateľov Záhorskej Bystrice sa venuje športu a hudbe.

Kúpu limitovanej edície 710 bystrických a špecifikáciu jej hodnoty, prosím, ohláste na sekretariáte miestneho úradu vopred telefonicky: 02/6595 6210.

Text: red, foto: archív red

BYSTRičAN SPOMíNA

My, speváčky a speváci speváckeho zboru Bystričan zo Záhorskej Bystrice, sme sa na podnet nášho zbornajstra rozhodli uctiť si pamiatku našich zosnulých členov a členky v priebehu ostatných 10 rokov. Vzhľadom na to, že dvaja naši speváci Ing. Igor Bernát a Ing. Gabriel Kostka boli spevácky aktívni aj v mužskej speváckej skupine RODOKMEŇ, dohodli sme sa na spoločnom projekte aj v spolupráci so správcom Farského kostola sv. Michala Archanjela v Čunove farárom ThDr. Mariánom Červeným PhD, ktorý je už od dávna naším priaznivcom.

V sobotu 9. marca sa uskutočnila omša za zosnulých spevákov, ktorým sme všetci spoločne vzdali úctu a spomienku spôsobom nám vlastným, keď sme počas sv. omše zaspievali niekoľko sakrálnych skladieb. BYSTRičAN zaspieval svoju obľúbenú Mozartovu skladbičku *Dona nobis pacem* a krásnu *Adoramus Te Christe*.

Spoločne so speváckou skupinou RODOKMEŇ dali speváci v nádhernom súznení viachlasnú skladbu D. Bortňanského *Tebe pojem*. V kňazových modlitbách sme poslali spomienku do speváckeho neba našim kolegom z Bystričana Gustávovi Lacovi, Igorovi Bernátovi, Gabrielovi

Kostkovi, Rudolfovi Loveckému, Kamilovi Turiničovi, Jánovi Suchovi, Ernestovi Veruzábovi, Alexandrovi Letkovi, Helene Kotlebovej, Lýdii Švecovej, Anne Dobšičkovej, Antonovi Windišovi, Jozefovi Butkovičovi, Štefanovi Lidákovi a Štefanovi Kahánkovi. Nezabúdame, priatelia. RIP. ■

Text: Eva Frtalová, foto: archív Bystričan

PREČO SI VYBRAŤ KVALITNÉ OKULIARE

Aj vy ste si už niekedy kúpili okuliare na čítanie alebo slnečné okuliare v supermarkete alebo drogérii? Refrakčná špecialistka Mgr. Lívia Šidlová, DiS nám vysvetlila, prečo sú takéto nákupy nebezpečné.

platné meranie zraku, ktoré je rovnako odborné ako u očného lekára. Výhodou optometristu je navyše to, že je zároveň aj očný optik. To znamená, že po meraní vie zákazníkovi ponúknuť konkrétny typ okuliarových šošoviek, ktoré mu zabezpečia dokonalé videnie v každom ohľade a taktiež odporučiť vhodný typ dioptrického rámu, ktorý bude rovnako estetický ako funkčný a praktický.

Ako škodia nekvalitné slnečné okuliare?

Keď oko vystavíme svetlu, zrenica sa siahne. Ak oko zatemníme, zrenica sa rozťahne. Ak si nasadíme nekvalitné slnečné okuliare, ktoré teda oko zatemnia a zrenica sa prirodzene rozťahne, oko dostane plnú dávku žiarenia zo slnka. „Nekvalitné slnečné okuliare, ktoré nie sú certifikované a šošovky nemajú dostatočnú ochranu proti UV žiareniu, môžu byť hrozbou pre náš zrak. Okuliare s nedostatočnou kvalitou ochrany zraku si radšej nenasádzajte. Ak si chcete byť istí, či vás slnečné okuliare dostatočne chránia, môžete si ich nechať skontrolovať v Očnej Optike MANIA v Bory Mall, kde vám premerajú UV filter. Slnečné okuliare by nemali mať menší UV filter ako 400,“ hovorí odborníčka.

Od určitého veku sa stretáme s javom ľudovo nazývaným „choroba krátkych rúk“, keď si potrebujeme napríklad knihu oddialiť, aby sme boli schopní prečítať drobný text. V takomto prípade je nevyhnutná aj korekcia do blízka. Problémy s čítaním začíname pociťovať okolo 40 roku života, avšak vzhľadom k opticky náročnému prostrediu aj skôr. „Podľa štatistik Očnej Optiky MANIA viac ako 50 %

zákazníkov si pri výbere voľne dostupných dioptrických okuliarov „nahadzuje“ dioptrie a prichádzajú do očnej optiky s nesprávnymi dioptriami. Ďalšou veľkou chybou je, že používajú voľne zakúpené okuliare na čítanie prakticky celý deň, teda nielen na čítanie. Ľudia si sami navolia nevhodnú veľkosť dioptrií, následkom čoho dochádza k zhoršeniu zraku,“ upozorňuje odborníčka a odporúča využiť bez-

Text: red, foto: archiv red

PODUJATIA V NÁKUPNO-ZÁBAVNOM CENTRE BORY MALL

6. APRIL KRÁLIČÍ HOP Naplnivý súboj vyšportovaných ušatých pretekárov.	12. - 14. APRIL FESTIVAL ZÁHRAD SVADOBNÁ EDÍCIA Predaj letničiek, trvaliek, skalničiek a ovocných stromov. Novinky a najnovšie trendy zo svadobného sveta.
26. FEBRUAR - 14. MAREC MALLÁ KNIŽNICA Príďte si vymeniť, prečítané knihy za iné. Môžete priniesť ľubovoľný počet kníh, minimálne však jednu a vybrať si do zbierky takú, ktorá vás zaujme.	27. APRIL UŠTEKANÁ SOBOTA Všetko o psíkoch. Súťaž o najkrajšieho psíka oneska.
16. - 17. MAREC LABKOVÁ PATROLA Zoznámte sa s obľúbenými detskými postavkami naživo a užite si dobrodružstvá, na ktoré budete ešte dlho spomínať.	24. - 26. MÁJ SALÓN ELEKTROMOBILOV Desiatky elektrických vozidiel, skúšobné jazdy, diskusie.

08-1NB-2024

AKO POSKYTNÚŤ PRVÚ POMOC A MANIPULOVAŤ S DEFIBRILÁTOROM

V Záhorskej Bystrici sú rozmiestnené tri defibrilátory (AED), ktoré mestská časť zakúpila v celkovej výške 6500 eur. Dva s číselným kódom sú umiestnené na fasáde miestneho úradu na Námestí Rodiny a na budove futbalových šatní v lokalite Krče, jeden sa nachádza v športovej hale. „Defibrilátory vnímame ako nástroj dostupnej zdravotnej pomoci pre všetkých obyvateľov a návštevníkov Záhorskej

Bystrice, preto pravidelne organizujeme demonštratívne ukážky práce s defibrilátormi a edukujeme širokú verejnosť. Aby sme všetci vedeli poskytnúť prvú pomoc v prípade, že to bude naozaj potrebné. Našťastie, zatiaľ defibrilátory nikto nepotreboval,“ hovorí starosta Jozef Krúpa. Mapa polohy defibrilátorov je k dispozícii na webe 155.sk, kde sú zobrazené pozície tých AED, ktorých vlastníkov alebo držiteľov potvrdil súhlas so zverejnením. Ukážky práce s defibrilátormi prezentuje v Záhorskej Bystrici záchranárka a certifikovaná inštruktorka prvej pomoci Bc. Nina Martinčíčová, MBA (na fotografii vľavo), zároveň poslankyňa miestneho zastupiteľstva.

- Keď zistíte, že oslovený nereaguje, pristúpte bližšie a prostredníctvom bodu na hrudnej kosti vyskúšajte, či zareaguje na bolesť. Ak človek nereaguje, ruku mu dajte na čelo, dva prsty pod bradu, zakloňte hlavu - aby ste zistili, či človek dýcha.
- Ak nedýcha, mobilom na hlasitý odposluch vytočte 155 a zároveň nájdite stred jeho hrude a okamžite začnite stláčať hrudník - s dvomi rukami u dospelého človeka. Ak ide o dieťa do jedného roka, stláčajte ho 2 prstami, ak je to dieťa nad

1 rok, stláčajte ho 1 dlaňou.

- **Dospelého stláčate 30-krát a dávate dva vdychy. U detí dávate 5 úvodných vdychov, 15 stlačení a 2 vdychy.**
- Ak zraneného človeka nepoznáte, má poškodenú tvár, na tvári zvrátky alebo popáleniny, nemusíte aplikovať 2 vdychy, len stláčajte hrudník nepretržite, bez prestávky.
- Ak ste so zraneným sami, musíte si privolať pomoc - zavolať niekoho na ulici a vyslať ho pre AED, vy neustále robíte masáž srdca. Operátor na linke 155 podľa mapy vie, kde v danej lokalite je k dispozícii najbližší defibrilátor.
- Operátor vám nadiktuje číselný kód, ktorým otvoríme skrinku s defibrilátorom. Po otvorení skrinky vyberiete defibrilátor, zvody/nálepky/ nalepíte na hrudník zraneného - medzi príslušenstvom je nákres, kde treba umiestniť zvod na telo dospelého/dieťaťa. Zapnete defibrilátor, po zapnutí dostanete aj zvukový návod, čo treba robiť. Defibrilátor začína analyzovať rytmu srdca, na základe ktorej buď podá, alebo nepodá výboj a naviguje vás, ako máte pokračovať v resuscitácii, kým nepríde záchraná zdravotná služba alebo vám nedôjdu sily alebo kým sa človek nepreberie. ■

Text: red, foto: archív red

POZVÁNKA NA

UPRATANIE ZÁHORSKEJ BYSTRICE

Miestny úrad každoročne organizuje jarné upratovanie katastra Záhorskej Bystrice, tento rok sa bude konať v sobotu 20. apríla. „Budem rád, keď nám Bystričania pomôžu vyčistiť Záhorskú Bystricu, aby bola stále krásna a dobre sa nám tu žilo. Pozývame členov občianskych združení, športových klubov, všeobecnú verejnosť, malých aj veľkých,“ hovorí starosta Jozef Krúpa. Miestny úrad sa, ako vždy, postará o pracovné

pomôcky a pitný režim. Účastníkov jarného upratovania prosíme o dobrú náladu a odhodlanie urobiť niečo pre svoje okolie. Vlni sme počas brigády vyzbierali 90 vriec rôzneho odpadu, čistili sme Mátsky vršok, poľné cesty pozdĺž diaľnice, zlikvidovali sme čiernu skládku pri motokrosovej dráhe, obyvatelia Podkerepušiek čistili svoje okolie. Pomôže nám tento rok aspoň 100 Bystričanov alebo radšej 1000? ■

Zraz účastníkov jarného upratovania bude pred miestnym úradom na Námestí Rodiny v sobotu 20. apríla o 9.00 hod.

Text: Mgr. Lucia Forman, foto: autor

ZBER ODPADOV A ŠKODLIVÝCH LÁTOK

V sobotu 13. 4. 2024 sa pred požiarnou zbrojnicou uskutoční zber komunálnych odpadov z domácností s obsahom škodlivých látok. Zber bude prebiehať v čase od 8.00 hod. do 10.00 hod.

Fyzické osoby – nepodnikatelia môžu bezplatne odovzdať staré náterové hmoty*, odpadové rozpúšťadlá*, pesticídy*, oleje a tuky*, batérie a akumulátory, žiarivky a iný odpad obsahujúci

ortuť, vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky (chladničky, mrazničky a pod.), vyradené elektrické a elektronické zariadenia a spotrebiče (počítače, televízory, monitory, žehličky, práčky, mixéry a pod.).

*Tekuté látky musia byť uzavreté v pevných obaloch a maximálne množstvo takto odovzdávaného odpadu je 5 kg/osoba. ■

Predať /prenajať nehnuteľnosť bez starostí je ľahké. Keď vieš s kým.

Ing. TATIANA URBANOVÁ
Realitná maklérka pre túto oblasť.

0911 104 429

RE/MAX
Elite

tatiana.urbanova@re-max.sk

Text: red

09-1NB-2024

ZBER OBJEMNÉHO ODPADU

Do kontajnerov je prísne zakázané vhadzovať nebezpečný odpad (farby, oleje), elektroodpad, biologicky rozložiteľný odpad, stavebný odpad, pneumatiky a pod. Do kontajnerov vhadzujte výlučne spáliteľný odpad ako napr. nábytok, skrine, posteľe, koberce, podlahoviny, okná, dvere. Ukladajte len v rozobratom stave. Max. rozmer 2 metre.

8. 4. 2024 (pondelok)

- Pútnická ulica pri dome č. 28 - pri studni
- Pútnická ulica pri dome č. 69 - pri trafostanici
- Pri Vápenickom potoku - otočisko autobusov pri bývalom učilišti

10. 4. 2024 (streda)

- Trstínska - pri tenisových kurtoch
- Gbelská 23 - pred požiarnou zbrojnicou
- Križovatka ulíc Ota Holúska - Čerencová

12. 4. 2024 (piatok)

- Križovatka ulíc Hargašova - Štefana Majera
- Križovatka ulíc Rošického - Hargašova
- Spojnica ulíc Tatranská - Hargašova

15. 4. 2024 (pondelok)

- Tešedíkova 10 - parkovisko pri trafike
- Tešedíkova smer Pláček v blízkosti domu č. 85
- Prídavkova ulica pri dome č. 1
- Prídavkova ulica pri dome č. 59

17. 4. 2024 (streda)

- Československých tankistov - pri reštaurácii u Muchu
- Československých tankistov - prejazd pri dome č. 29
- Československých tankistov - pri kontajnerovom stojisku - pri dome č. 69
- Bratislavská - prístupová cesta k rezidencii

19. 4. 2024 (piatok)

- Bratislavská - kruh, objazd pri dome č. 33

- Donská pri dome č. 91
- Donská pri dome č. 23

22. 4. 2024 (pondelok)

- Strmý vršok pri čistiarni (námestie)
- Na Krčoch, parkovisko pri futbalovom ihrisku
- Devínske jazero

24. 4. 2024 (streda)

- Podkerepušky - pri uličke č. 2
- Podkerepušky - prístupová cesta pri uličke č. 7

26. 4. 2024 (piatok)

- Plánky - križovatka uličiek 8-13 a 9
- Plánky pri ihrisku, nad potokom
- Plánky - na križovatke uličiek 4 a 7

Zdroj: red

ZÁHORSKÁ BYSTRICA
710
1334 - 2024

Kávička so starostom

9. apríl 2024
21. máj 2024
25. jún 2024
10. september 2024
22. október 2024

Stretnutia sa konajú v rozličných lokalitách Záhorskej Bystrice, vždy v čase 17.30-19.00 hod. Ktokoľvek je vitani, vstup je voľný. O mieste konania budeme obyvateľov informovať vopred. Zmena programu vyhradená.

Klúb veteránov
Záhorská Bystrica

S podporou MČ BA - Záhorská Bystrica vás pozývame na Zraz veteránov a spanilú jazdu

Záhorskobystrická
50ka

Registrácia účastníkov od 08:00 - 09:00
Elektronická registrácia do 28.4.2024
Email: zahorskabystrica.veterany@gmail.com
Tel: 0903 464 967

Trasa
Záhorská Bystrica-Mariánka-Stupava-Devínska Nová Ves-Devín-Karlova Ves-Dúbravka Lamač-Záhorská Bystrica

1. mája 2024
Námestie rodiny
Záhorská Bystrica

ZÁHORSKÁ BYSTRICA
710
1334 - 2024

*V prípade neochotného počasia sa termín uskutoční neskôr, registrácia (účastníci) budú vopred upozornení emailom.

15. 4. 2024 UZATVÁRAME NOMINÁCIE HLASOVANIA,
KTO JE PRE VÁS

NAJ BYSTRičAN

Pri príležitosti 710. výročia prvej písomnej zmienky o Záhorskej Bystrici mestská časť pripravila hlasovanie o naj Bystričana, aby ocenila občanov, žijúcich i zosnulých, ktorí sa v poslednom desaťročí zaslúžili o rozvoj a reprezentáciu Záhorskej Bystrice v oblasti spoločenského, kultúrneho, športového života, v oblasti verejno-prospešnej činnosti, ochrany životného prostredia, v oblasti školstva či celospoločenského prínosu presahujúceho hranice Slovenska.

Ak máte tip na výnimočného Bystričana, ktorý si podľa vás zaslúži ocenenie, zašlite ho do 15.4.2024 na emailovú adresu nasabystrica@zahorskabystrica.sk alebo odovzdajte nominačný list v obálke s označením Nominácia na ocenenie 2024 v podateľni miestneho úradu. Vaša nominácia musí obsahovať vaše kontaktné údaje, kontaktné údaje nominovaného a zdôvodnenie nominácie. V prípade už

nežijúcej osobnosti treba uviesť, že návrh je na ocenenie In memoriam.

Nominácie na ocenenia bude posudzovať a o oceneniach rozhodovať komisia menovaná starostom mestskej časti zložená z radov poslancov miestneho zastupiteľstva, zástupcov komisií pri miestnom zastupiteľstve, zástupcov organizácií pôsobiacich v mestskej časti i všeobecne uznávaných osobností a autorít zo Záhorskej Bystrice.

Slávnostné oceňovanie obyvateľov sa bude konať v deň výročia prvej písomnej zmienky 25.7.2024 v Spoločenskom dome.

Text: red, foto: archív red

Zábery z oceňovania obyvateľov z roku 2014 pri príležitosti 700. výročia prvej písomnej zmienky o našej mestskej časti.

ŠPORTOVO-ODDYCHOVÝ AREÁL DOSTAL NÁZOV

BYS3T PARK

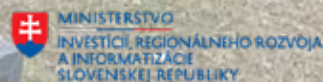
„Keď sme vlni otvárali nový pumptrack, vyzvali sme Bystričanov, aby nám pomohli vymyslieť nový názov športovo-oddychového areálu. Zapojilo sa množstvo obyvateľov, dostali sme veľa zaujímavých aj úsmevných tipov, z ktorých členovia kultúrnej a športovej komisie vybrali víťazný názov. Náš športovo-oddychový areál Krče sa bude

volat BYS3T park,“ hovorí starosta Jozef Krúpa, ktorý nový názov areálu vyhlásil počas slávnostného galavečera Športovec roka. Podľa autorky návrhu Miriam Marcišovej, BYS3T park vychádza zo slova Bystric, avšak koniec názvu nahradilo slovo ulica (street), keďže park prepája všetkých z rozličných ulíc našej mestskej časti a okrem toho je v areáli aj

priestor pre streetové športy ako BMX, streetbal alebo street workout. „Chcem poďakovať všetkým Bystričanom, ktorí sa do vymýšľania názvu zapojili. Nový názov, ktorým sa bude areál pýšiť, osadíme v najbližšej dobe. Nebude to len obyčajná tabuľka, ale pripravujeme viac kreatívne spracovanie,“ dodáva starosta. ■

V BYSTR3T parku nájdete pumptrack, multifunkčné ihrisko, workoutové ihrisko, exteriérový šach, aj nové LOXy na prenájom športových pomôcok. V LOXe v BYS3T parku sa nachádza volejbalová lopta s pumpou, expandery 10/15/25 kg, švihadlo, TRX lano, bedminton, činky-jednoručky a kettlebell. Ďalšie LOXy budú umiestnené v školskom športovom areáli a na Námestí Rodiny.

Multifunkčné ihrisko v rámci areálu bolo realizované s finančou podporou Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky - program Podpora regionálneho rozvoja. ■

George Bernard Shaw: „Teraz, keď sme sa naučili lietať v povetrí ako vtáci, potápať sa ako ryby, ostáva nám už len jediné...“ (dokončenie je v tajničke)				Naša Bystrica	handra, po česky	iniciály herca Stankeho	Armádna telovýchov- ný klub	bývalý futbalista (Jozef)	Naša Bystrica	slamený klobúk	3	rímske číslo 4
				feudálne sídló					rojči			
				meno Róberta					mal dovolené			
Naša Bystrica	africký štát	1	Pomôcky: Anelada, DSI, lák	mužské me- no (13.1.) značka špor- tovej obuvi								
aktinón (zn.)			priepečník priamok kód letiska Destin			ruské nákladné vozidlo okno						model automobilu VW
celkom, načisto							obyvateľ Berlína popravca					
meno Gustáva					berkélium (zn.) spiačočník			budhistický mních koker, po česky				
zvedavo sa pozerajú				nápor európske pohorie				Chaplinov film obchodík				
lítium (zn.)			samovoľné tečenie britský ostrov							iniciály Dumasa obilnina		
meno Adriány				rôsol čistidlo vaní			pohyby nôh pri chôdže žiak piatej triedy					
Naša Bystrica	precitlo k životu, pookrialo	napríklad (skr.) 2				nárok bezpečnost- ná služba						meno Bernoláka
obsievania					EČV Skalice ošatíl, obliekol			škodlivý motýlik nerast na výrobu kovu				
kosíla				zakáľačková polievka oslovenie otca				kízavý pohyb tela naparujú				
dedinka pri Komárne				odmeranosť Inkasný prikaz						EČV Detvy iniciály beatlesáka Harrisona		
česká obec vypálená fašistami						pomaly, zvoľna (hud.)						
omámil						slovenský futbalista (Miroslav)						

Našou túžbou je robiť medicínu inak, kde profesionalita a ľudskosť sú hlavnými piliermi. Diagnostika a liečba kožných ochorení všetkých vekových kategórií v rodinnom a empatickom prostredí.

NAŠE SLUŽBY:

DERMATOVENEROLÓGIA

- Kožné vyšetrenie / Venerologické vyšetrenie
- Dermatoskopické vyšetrenie znamienok
- Chirurgické odstránenie znamienok
- Odstránenie kož. útvarov elektrickou ihlou
- Terapia tekutým dusíkom (Kryoterapia)

ESTETICKÁ MEDICÍNA

- Tvárová / Vlasová / Očná mezoterapia
- Plazmaterapia (Drakuloterapia)
- Doplnenie objemu - kyselina hylaurónová
- Vyhľadanie vrások - Botox
- Odstránenie nadmerného potenia

NOVÉ ORDINAČNÉ HODINY OD 01. 03. 2023
Po-Str: 8:00-17:00
TERMÍNY DO 2 TÝŽŇOV
DETSKÍ AKÚTNÍ PACIENTI TERMÍNY IHNEĎ

REZERVÁCIA TERMÍNU:
ONLINE: www.skinandface.sk
E-mail: rezervacie@skinandface.sk
Tel: +421 910 903 300
Osobne: Nám. SNP 5, 90031 Stupava

**KLINIKA
DERMATOVENEROLÓGIE
A ESTETICKEJ MEDICÍNY**